

ALFA ATEST d.o.o.

ZAŠTITA NA RADU | ZAŠTITA OKOLIŠA | ZAŠTITA OD POŽARA

Poljička cesta 32.
21000 Split
tel: 021 / 270-506
fax: 021 / 270-507
e-mail:aa@alfa-atest.hr
www.alfa-atest.hr

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE DICMO

za razdoblje 2014. - 2019. god.

veljača, 2014. god.

SADRŽAJ

1	DOKUMENTACIJA.....	4
1.1	Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode	4
1.2	Tim za izradu Plana.....	7
1.3	Pregled propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u RH	8
2	UVOD.....	9
2.1	Pojmovnik.....	11
2.2	Kratice korištene u Planu gospodarenja otpadom	17
3	ZAKONODAVNI OKVIR	18
3.1	Načela gospodarenja otpadom.....	19
3.2	Koncept gospodarenja otpadom.....	19
3.3	Svrha i cilj ovog Plana gospodarenja otpadom.....	20
4	OSNOVNI PODACI O OPĆINI DICMO	21
4.1	Položaj.....	21
4.2	Stanovništvo.....	21
4.3	Gospodarske djelatnosti	22
5	ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE DICMO, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	24
5.1	Analiza stanja gospodarenja otpadom na području Općine Dicmo	24
5.1.1	Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje otpada	24
5.2	Ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Dicmo	26
5.3	Ostvarivanje ciljeva gospodarenja otpadom	26
6	PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	29
6.1	Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada.....	29
6.2	Prognoze količina otpada za razdoblje od 2014. – 2019.	30
6.3	Odvojeno sakupljanje otpada	31
6.4	Odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada	31
6.5	Ostvarivanje ciljeva.....	32
7	PODATCI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	33
7.1	Podatci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom.....	33
7.2	Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom...	34
8	PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU	36
9	MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRIJEČAVANJA NASTANKA OTPADA UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....	36
9.1	Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada	36
9.2	Zeleni otoci	37
9.3	Reciklažno dvorište	41
9.4	Izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada	42
10	OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	43

11	MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	44
12	MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	44
13	POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA	45
14	ORGANIZACIJSKE ASPEKTE, IZVORE I VISINU FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....	45
15	ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	46
16	ZAKLJUČAK	47
17	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	48

1 DOKUMENTACIJA

1.1 Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/13-08/34
URBROJ: 517-06-2-1-1-13-4
Zagreb, 9. prosinca 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 5. i u svezi s odredbom članka 269. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke ALFA ATEST d.o.o., sa sjedištem u Splitu, poljička cesta 32, zastupane po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrtki ALFA ATEST d.o.o., sa sjedištem u Splitu, Poljička cesta 32, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
 1. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša.
 2. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime.
 3. Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš.
 4. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša.
- II. Suglasnost iz točke 1. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

Obrazloženje

Tvrtka ALFA ATEST d.o.o. iz Splita (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnijela je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša, Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih

tvari u okoliš, Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime, Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesena temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša («Narodne novine», broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotna tom Zakonu.

Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari. U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju, te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev osnovan.

Sukladno članku 40. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) ovlaštenik za stručne poslove verifikacije izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i zrakoplova te verifikacije izvješća o održivosti proizvodnje biogoriva uključujući izvješća o emisijama stakleničkih plinova, te za verifikaciju izvješća o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku fosilnih goriva mora biti akreditiran sukladno posebnom propisu

Slijedom naprijed navedenog zbog odgovarajuće primjene Pravilnika ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga, se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12 i 19/13).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

Dostaviti:

1. ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split, **R s povratnicom!**
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

1.2 Tim za izradu Plana

NARUČITELJ:

OPĆINA DICMO

Kraj 43
21232 Dicmo

IZVRŠITELJ:

 ALFA ATEST d.o.o.
SPLIT, Poljička cesta 32

RADNI NALOG broj:

55345-13

PROJEKT:

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE DICMO
za razdoblje 2014.-2019. god.

POPIS SUDIONIKA U IZRADI PLANA:

Denis Radić – Lima, dipl. ing. stroj.

Anđela Dželalija, dipl. ing. bio. i eko. mora

Željka Ravlić, dipl. kem. ing.

DIREKTOR:

Rade Peهار, dipl. ing.

M.P

Pregled propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u RH

- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, NN 130/05
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom, (NN 94/13)
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada, (NN 50/05, 39/09)
- Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom, (NN 69/06, 17/07, 39/09)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom, (NN 23/14)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada, (NN 117/07, 111/07, 17/13, 62/13)
- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu, (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama, (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima, (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, (NN 133/06, 31/09, 159/09, 45/12, 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima, (NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13)
- Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša, (NN 35/08)
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave, (NN 59/06, 109/12)
- Odluka o uvjetima označavanja ambalaže, (NN 155/05, 24/06, 28/06)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12, 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom, (NN 72/07)
- Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada, NN 45/07
- Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, (NN 42/07)
- Odluka o Nacionalnim ciljevima udjela povratne ambalaže u 2008. godini (NN 82/07)
- Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom, (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi, (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan – dioksida, (NN 70/08)
- Napatuk o postupanju s otpadom koji sadrži azbest, (NN 89/08)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN105/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)

2 UVOD

Neodgovarajuće gospodarenje otpadom trenutno je najveći problem zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj. Količina otpada raste, infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti nije dostatna, a sam sustav gospodarenja otpadom ne funkcionira u potpunosti. Takav nepotpuni i neodgovorni sustav gospodarenja otpadom prvenstveno ima negativan učinak na okoliš, sekundarno na klimatske uvjete i cjelokupan ekosustav, a u krajnjoj liniji i na ljudski život.

Danas je zbrinjavanja otpada i stupanj uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom jedan od kriterija kojim se prosuđuje ne samo civilizacijska nego i gospodarstvena razvijenost nekog područja. Da bi se uspostavio kvalitetan sustav i nadzor nad otpadom od nastanka do mjesta krajnjeg zbrinjavanja neophodno je ustrojiti odgovorna tijela kako na državnoj tako i na lokalnoj razini, donijeti odgovarajuću legislativu te izgraditi predviđene tehničko-tehnološke cjeline za prihvata, obradu i trajno zbrinjavanje neiskoristivih dijelova otpada. Da se navedeno implementira u praksi potrebno je na temelju zakonskih i pod zakonskih akata izraditi **Plan gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu Plan)** te provoditi u njemu sve predviđene mjere kako bi se navedeni postupci što bolje i efikasnije primijenili uvažavajući specifičnosti područja primjene, dosegnuti stupanj gospodarenja otpadom, ekonomske aspekte kao i gospodarske mogućnosti područja za koje se Plan izrađuje.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) (u daljnjem tekstu Zakon), Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj (NN 130/05) i Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007-2015. godine (NN 85/07, 126/10, 31/11) gradovi i općine su obvezne donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom u određenom roku.

Navedeni propisi usklađeni su sa europskim direktivama te su dobar temelj prioritetnog rješavanja problema gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske.

Plan gospodarenja otpadom gradova i općina donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.

Plan je detaljnije usmjeren na razradu i propisivanje mjera gospodarenja komunalnim otpadom, biorazgradivim otpadom, posebnim kategorijama otpada i opasnim otpadom.

Svaka općina treba odrediti svoje ciljeve te donijeti mjere za provođenje kako bi se što prije postiglo povećanje postotka reciklaže, obrade i uporabe otpada odnosno smanjenje količina otpada za konačno odlaganje. Planom je potrebno propisati poticajne mjere izbjegavanje stvaranja otpada, mjere razvrstavanja i odvajanja otpada u domaćinstvima, mjere uspostave zelenih otoka i reciklažnih dvorišta, mjere obrade otpada prije njegovog odlaganja, mjere sanacije postojećih lokacija onečišćenih otpadom i dr.

Osnovni principi gospodarenja otpadom temelje se na:

- sprječavanju nastanka otpada
- pripremi za ponovnu uporabu
- recikliranju
- drugim postupcima oporabe, npr. energetska oporaba
- zbinjavanju otpada

Plan gospodarenja otpadom grada, odnosno općina sadrži osobito:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom
11. rokove i nositelje izvršenja Plana

(Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13 čl. 21.)

2.1 Pojmovnik

Pojedini pojmovi, uporabljeni u ovom Planu, imaju slijedeće značenje:

Ambalažni otpad je definiran u kategorijama Kataloga otpada, predstavlja svaku ambalažu ili ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke.

Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom,

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Cjelovito gospodarenje otpadom izraz potječe iz SAD-a, a odnosi se na komplementarnu (dopunsku promjenu) različitih postupaka gospodarenja otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokom krutog komunalnog otpada, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Sustav cjelovitoga gospodarenja otpadom sadrži neke ili sve od navedenih komponenti: smanjenje količine otpada na izvoru (uključivši višekratnu uporabu proizvoda), recikliranje materijala (i kompostiranje), spaljivanje otpada (uz korištenje otpadne energije) i odlaganje otpada.

Čistija proizvodnja (ČP) je kontinuirana primjena sveobuhvatne preventivne strategije zaštite okoliša na proizvodne procese, proizvode i usluge, za povećanje efikasnosti i smanjenje rizika za ljude i okoliš. U proizvodnom procesu, ČP uključuje efikasnije korištenje sirovina i energije, sprječavanje nastanka otrovnih i opasnih materijala te smanjenje svih emisija i otpada na mjestu nastanka. Strategija ČP fokusira se i na sveukupno smanjenje utjecaja tijekom cijeloga životnog ciklusa proizvoda i usluga, od dizajna do upotrebe i konačnog odlaganja (prema definiciji UNEP-a).

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provede na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganja otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

Izdvajanje je podjela otpada u grupe sličnih materijala kao npr. papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad. Također to je i sortiranje unutar iste grupe otpada (bijelo i tamno staklo, različite vrste plastike). Obavlja se ručno i strojno.

Kakvoća okoliša je stanje okoliša i/ili sastavnica okoliša, koje je posljedica djelovanja prirodnih pojava i/ili ljudskog djelovanja, izraženo morfološkim, fizikalnim, kemijskim, biološkim, estetskim i drugim pokazateljima.

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Nasipavanje otpada je postupak uporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona.

Neusklađeno odlagalište je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. ovoga Zakona i određeno je odlukom iz članka 26. stavka 6. ovoga Zakona.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Obrađivač otpada je pravna ili fizička osoba čija je uloga da pribavi propisane dozvole za obavljanje djelatnosti, obrađuje otpad koristeći najbolje dostupne tehnologije, prijavljuje vrste i količine otpada koje su reciklirali, zbrinuli (obradili ili odložili) nadležnom tijelu, gospodari pojedinim vrstama otpada na propisani način te naplaćuje zbrinjavanje prema količini otpada.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje
- odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. Za razdoblje duže od jedne godine)
- iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka, koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša uslijed nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša.

Onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona.

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe, a to su:

- R1 - Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije,
- R2 – Obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala,
- R3 – Recikliranje/obnavljanje organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke prerade),
- R4 - Recikliranje/obnavljanje metala i metalnih spojeva,
- R5 - Recikliranje/obnavljanje drugih anorganskih materijala,
- R6 - Regeneracija otpadnih kiselina i lužina,
- R7 - Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja,
- R8 - Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora,
- R9 - Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja,
- R10 – Tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja,
- R11 - Upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1-R10,
- R12 - Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1-R11,
- R13 - Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1-R-12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka prije sakupljanja),
- I drugi postupci propisani posebnim propisom.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Podzemno odlagalište je duboko zalegnuta, izolirana, hidrodinamski cjelovita geološka zamka sedimenata koja je raskrivena dubokom bušotinom kroz koju se otpad odlaze utiskivanjem. Podzemno odlagališta može biti i postrojenje za trajno skladištenje otpada u dubokim geološkim slojevima, kao što su to rudnici soli ili kalija.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posebno kategorijom otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Posebno sakupljene frakcije otpada je posebno prikupljene homogene frakcije otpada iz kućanstava ili sličnog otpada, a prikupljaju ga javna poduzeća, neprofitne organizacije ili privatne tvrtke iz područja organiziranog prikupljanja otpada (prema čl. 2 (b) Uredbe EU o statistici otpada br. 2150/2002).

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna ili fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Praćenje stanja okoliša (monitoring) je niz aktivnosti koje uključuju uzorkovanje, ispitivanje i sustavno mjerenje emisija, imisija, praćenje prirodnih i drugih pojava u okolišu u svrhu zaštite okoliša.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Primarni spremnik je posuda, kanta, kanistar, kontejner, bačva, kutija, vreća i drugi odgovarajući spremnik koji sprečava rasipanje, razlijevanje i/ili ispuštanje otpada u okoliš.

Problematični otpad sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom, Dodatak III. obuhvaća slijedeće vrste otpada:

20 01 13* otapala

20 01 14* kiseline

20 01 15* lužine

20 01 17* fotografske kemikalije

20 01 19* pesticidi

20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu

20 01 23* odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove

20 01 26* ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25

20 01 27* boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari

20 01 29* deterdženti koji sadrže opasne tvari

20 01 31* citotoksici i citostatici

20 01 33* baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije

20 01 35* odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente

20 01 37* drvo koje sadrži opasne tvari

15 01 10* ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima

15 01 11* metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom, mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Registar onečišćavanja okoliša je skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš.

Sakupljač otpada je pravna ili fizička osoba koja sakuplja, razvrstava ili prevozi otpad.

Sanacija je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša.

Sekundarni spremnik je spremnik, prihvatni bazen ili tankvana odgovarajućeg volumena i konstrukcije koji sprječava istjecanje tekućeg otpada iz primarnog spremnika u okoliš.

Skladište je građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada za potrebe obavljanja djelatnosti za koju se izdaje dozvola za gospodarenje otpadom, te prostor u sklopu reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, pretovarne stanice i poslovnog prostora proizvođača i/ili posjednika otpada.

Skupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

Sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili

- sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Šteta u okolišu je svaka šteta nanesena:

- zaštićenim biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima te krajobraznim strukturama prema posebnom propisu, a koja ima bitan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja vrste ili stanišnog tipa i kakvoće krajobraza. Bitnost nepovoljnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnim propisima,
- vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na stanje voda: ekološko, kemijsko i/ili količinsko, u skladu s posebnim propisima,
- moru, a koja ima bitan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog ekološkog stanja mora sukladno posebnim propisima,
- tlu, čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima,
- zemljinoj kamenoj kori čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njene ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima.

Štetna tvar je tvar štetna za ljudsko zdravlje ili okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva.

Termička obrada otpada su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada.

Tokovi otpada su ukupni tokovi otpada iz kućanstava, tvrtki, institucija i/ili proizvodnih postrojenja koji se reciklira, termički obrađuje i/ili zbrinjava.

Zahvat u okolišu je privremeno ili trajno djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš, za koje je potrebno ishoditi odgovarajuće odobrenje za realizaciju.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada, a to su:

- D 1 - Odlaganje otpada u ili na tlo (npr. odlagalište, itd.),
- D 2 - Obrada otpada na ili u tlu (npr. biološka razgradnja tekućina ili muljevitog otpada u tlu itd.),
- D 3 - Duboko utiskivanje otpada (npr. utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.),
- D 4 - Odlaganje otpada u površinske bazene (npr. odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.),
- D 5 - Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.),
- D 6 - Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane,
- D 7 - Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno,
- D 8 - Biološka obrada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 - D 12,
- D 9 - Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 – D 12 (npr. Isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.),
- D 10 - Spaljivanje otpada na kopnu,
- D 11 - Spaljivanje otpada na moru (Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama),
- D 12 - Trajno skladištenje otpada (npr. Smještaj spremnika u rudnike itd.),

- *D 13 - Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupaku navedenim pod D 1 – D 12 (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja uključujući prethodnu preradu, primjerice, između ostalog, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D 1 – D 12),*
- *D 14 - Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D 1 – D 13 i*
- *D 15 - Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D 1 – D 14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja)*
- *i drugi postupci propisani posebnim propisom.*

Zeleni (reciklažni) otoci su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno sakupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad).

Nadležno upravno tijelo je tijelo županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada, koje, prema nadležnostima uređenim ovim Zakonom, obavlja poslove u području zaštite okoliša.

2.2 Kratice korištene u Planu gospodarenja otpadom

APO	<i>Agencija za posebni otpad</i>
AZO	<i>Agencija zaštite okoliša</i>
BAT	<i>Najbolja raspoloživa tehnologija (Best available technology)</i>
BEP	<i>Najbolja okolišna praksa (Best environmental practice)</i>
CGO	<i>Centar za gospodarenje otpadom regionalni (županijski)</i>
ČP	<i>Čistija proizvodnja</i>
DZS	<i>Državni zavod za statistiku</i>
ENO	<i>Energana na otpad</i>
e-otpad	<i>Električna i elektronička oprema</i>
ES	<i>Ekvivalent stanovnika</i>
EU	<i>Europska Unija (European Union)</i>
GIS	<i>Geografski informacijski sustav (geographical information system)</i>
GO	<i>Gradsko odlagalište</i>
GrO	<i>Građevinski otpad</i>
IPPC	<i>Integrirano sprječavanje i nadzor onečišćenja (Integrated prevention pollution control)</i>
JLS	<i>Jedinica lokalne samouprave</i>
KBC	<i>Klinički bolnički centar</i>
KO	<i>Komunalni otpad</i>
MBO	<i>Postrojenje za mehaničko-biološku obradu</i>
mini RD	<i>Nečuvano skupljalište glomaznog, građevinskog otpada u kontejnere većeg kapaciteta</i>
NPO	<i>Neopasni proizvodni otpad</i>
PET	<i>Poli(etilen-tereftalat)</i>
PGO	<i>Plan gospodarenja otpadom</i>
POOPSS	<i>Poduzeća za otkup, obradu i promet sekundarnim sirovinama</i>
RD	<i>Reciklažno dvorište</i>
RH	<i>Republika Hrvatska</i>
ROO	<i>Registar onečišćavanja okoliša</i>
skl	<i>Privremeno skladište</i>
SDŽ	<i>Splitsko dalmatinska županija</i>
SUO	<i>Studija utjecaja na okoliš</i>
TEQ	<i>Toksični ekvivalent (Toxic equivalent)</i>
UNEPA	<i>Agencija za zaštitu okoliša Ujedinjenih Naroda</i>

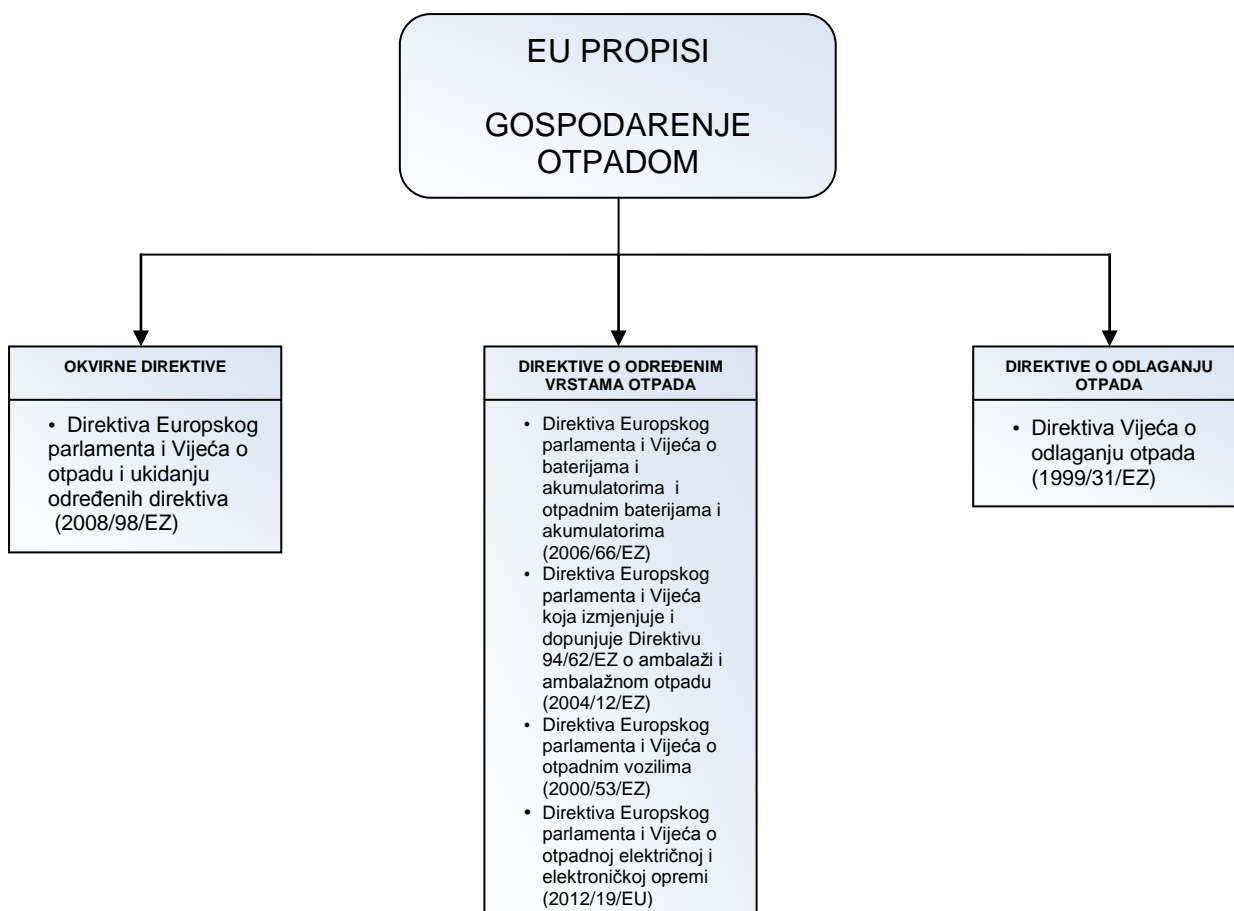
3 ZAKONODAVNI OKVIR

Plan gospodarenja otpadom Općine Dicmo je planski dokument gospodarenja otpadom u Općini koji se donosi u skladu s Zakonom. Plan je usklađen sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te sa Strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske, Planom gospodarenja otpadom Splitsko dalmatinske županije i Programom zaštite okoliša Splitsko dalmatinske županije.

Plan se donosi na razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi. Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog Plana ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša, te ga po ishođenoj prethodnoj suglasnosti objaviti posredstvom medija radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave. Plan donosi Općinsko vijeće, te se objavljuje u službenom glasilu

Općine. Izvršavanje Plana provjerava se jednom godišnje i to do 31. ožujka tekuće godine, kada jedinica lokalne samouprave treba dostaviti godišnje **Izvješće o provedbi Plana** jedinici područne (regionalne) samouprave, i isto objavljuje u službenom glasilu.

Pregled važećih direktiva Europske unije o otpadu koje su prenesene u Zakon:

3.1 Načela gospodarenja otpadom

Gospodarenje otpadom se temelji na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na slijedećim načelima:

1. **načelo onečišćivač plaća** – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad,
2. **načelo blizine** – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš,
3. **načelo samodostatnosti** – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada,
4. **načelo sljedivosti** – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

3.2 Koncept gospodarenja otpadom

Koncept gospodarenja otpadom utvrđen je Strategijom gospodarenja otpadom RH (NN 130/05), a za opći cilj ima smanjenje količine otpada koji će se trajno odložiti i koji će biti inertan kako bi što manje ugrožavao okoliš, klimu i ljudsko zdravlje. Ovaj koncept svodi se na tri osnovne faze **Izbjegavanje-Vrednovanje-Odlaganje (IVO)**.

Bitni sudionici u cjelokupnom sustavu gospodarenja otpadom su gradovi/općine kao i pripadajuće gospodarstvo i stanovništvo, a njihove najvažnije zadaće su:

Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi):

- donijeti Plan gospodarenja otpadom Općine/Grada, usklađen s državnim i županijskim Planom gospodarenja otpadom
- prostornim planom utvrditi lokacije građevina i postrojenja za gospodarenje otpadom
- organizirati sakupljanje i sigurno odlaganje (komunalnog) otpada u skladu sa standardima i Planom gospodarenja otpadom Općine/Grada
- sustavno educirati i informirati lokalne upravne strukture i stanovništvo
- omogućiti odvojeno sakupljanje sekundarnih sirovina i biootpada, te organizirati prijevoz do Županijskog centra za gospodarenje otpadom
- dostavljati podatke u skladu s propisima
- stimulirati kupovinu ekološki prihvatljivijih proizvoda

Proizvođači otpada-kućanstva:

- odlagati otpad na odgovarajući način
- odlagati otpad namijenjen uporabi (papir, staklo, PET-ambalaža, limenke, staro željezo, biootpad i dr.) ili posebnoj obradi (baterije, ulja, biootpad, lijekovi i dr.) u odgovarajuće spremnike/reciklažna dvorišta ili na druga odgovarajuća mjesta i način (npr. kompostiranje)
- kupovati proizvode koji sadrže reciklirane materijale te kupovati proizvode i koristiti usluge koje stvaraju manje otpada (pridržavati se osnovnih načela održivog razvoja)
- biti aktivnim sudionikom programa i aktivnosti na unapređivanju sustava gospodarenja otpadom

Drugi proizvođači otpada i proizvoda:

- izrađivati planove gospodarenja otpadom
- prijavljivati sve vrste i količine proizvedenog otpada
- omogućiti (i platiti) odvojeno sakupljanje, prijevoz i uporabu i/ili zbrinjavanje (obradu i/ili odlaganje) otpada kojeg stvaraju
- izbjeđivati stvaranje otpada i smanjivati otpad na mjestu nastanka

3.3 Svrha i cilj ovog Plana gospodarenja otpadom

Plan gospodarenja otpadom Općine Dicmo je instrument kojim će se nastojati postići održivo gospodarenje otpadom. U tom smislu njegova svrha je pružiti pregled postojećeg stanja na terenu i to na način da se detaljno utvrdi slijedeće:

- djelatnosti iz kojih nastaje otpad (sukladno Uredbi o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada, NN 50/05, 39/09)
- vrste otpada koje nastaju iz gornjih djelatnosti (sukladno Uredbi 50/05, 39/09)
- karakteristike otpada
- tokovi otpada
- količina otpada
- način sakupljanja te postupanje sa otpadom
- planirana financijska sredstva koja su potrebna za održivo gospodarenje otpadom

Cilj ovog Plana gospodarenja otpadom je utvrditi postojeće stanje u smislu nastajanja vrsta i količina otpada, tokova otpada te planiranje istoga radi ostvarivanje strateških ciljeva gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

4 OSNOVNI PODACI O OPĆINI DICMO

4.1 Položaj

Općina Dicmo je dio Dalmatinske zagore. Smještena je na kopnenom dijelu Splitsko-dalmatinske županije u neposrednoj blizini Splita kao prvog grada po veličini unutar županije.

Općina Dicmo zauzima značajan geoprometni položaj te sa sjeverne strane graniči sa gradom Sinjem, istočno s gradom Trilj, južno s općinom Dugopolje i zapadno s općinama Muć i Klis. Općinu čine sedam naselja: **Ercegovci, Kraj, Krušvar, Osoje, Prisoje, Sičane i Sušci.**

Slika 1: Položaj Općine Dicmo

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Dicmo, URBOS d.o.o. Split 2006.god.

4.2 Stanovništvo

Prema podacima popisa stanovništva 2011. u Općini Dicmo, koja se prostire na površini 68.44 km² i zauzima 1.5 % površine Splitsko dalmatinske županije, živi ukupno 2802 stanovnika, odnosno 0,6 % stanovništva Splitsko dalmatinske županije, te ima prosječnu gustoću naseljenosti od 41 stanovnika/km².

Statistička naselja u obuhvatu Općine Dicmo prema popisu stanovništva, domaćinstva i stanova – DZS iz 2011. godine su: Ercegovci, Kraj, Krušvar, Osoje, Prisoje, Sičane i Sušci.

4.3 Gospodarske djelatnosti

Na području Općine Dicmo prevladavaju zone proizvodne i poslovne namjene, te ugostiteljsko-turističke namjene i površine za iskorištavanje mineralnih sirovina.

Gospodarske djelatnosti u radnoj zoni „Dicmo“ su slijedeće: proizvodnja (građevina, izrada kupaonskog namještaja, drvnog namještaja, električnih uređaja, alu i pvc stolarija, klesarstvo), trgovina i skladišta. Popis pravnih osoba s brojem zaposlenih dat je u *tablici 1*.

Tablica 1. Popis pravnih osoba u radnoj zoni „Dicmo“ s brojem zaposlenih

Rb	Naziv tvrtke ili obrta	Djelatnost tvrtke/obrta	Broj zaposlenih
1.	KRAGIĆ d.o.o.	Proizvodnja i trgovina	60
2.	FRÜHWALD – JURIĆ d.o.o.	Proizvodnja betonskih elemenata	10
3.	S-ECO d.o.o.	Skladište-trgovina	3
4.	ORBICO d.o.o.	Skladište-distribucija	30
5.	EUROCABEL GROUP d.o.o.	Vinarija	5
6.	DALMADOM d.o.o.	Skladište-trgovina	20
7.	PUNTIŽEL d.o.o.	Proizvodnja	6
8.	WELLMAX d.o.o.	Skladište-trgovina	5
9.	ST-ALUMINIJ	Proizvodnja	6
10.	ĐURO ĐAKOVIĆ d.d.	Remont posuda pod tlakom	4
11.	ARAN BUŠIĆ d.o.o.	Skladište-trgovina	20
12.	PROMAR d.o.o.	Skladište-trgovina	6
13.	MEVIG d.o.o.	Proizvodnja	5
14.	IVAN MIKRUT KAMEN d.o.o.	Klesarstvo	8
15.	ŠPANDAU d.o.o.	Proizvodnja	30
16.	DICMO DRVO d.o.o.	Trgovina	
17.	JUKIĆ-DAM d.o.o.	Trgovina i građevinarstvo	8
18.	ARAN TEHNIKA d.o.o.	Trgovina	
19.	DAJAKOVIĆ, obrt	Proizvodnja betona	10
20.	BETON TEHNOLOGIJA d.o.o.	Servis građevinskih strojeva	1
21.	MUCIĆ & CO. d.o.o.	Proizvodnja armirano-betonskih konstrukcija	10
22.	MEGST d.o.o.	Skladište i prodaja građevinskog materijala	6

Rb	Naziv tvrtke ili obrta	Djelatnost tvrtke/obrta	Broj zaposlenih
23.	KONČAR- Električni uređaji d.d.	Proizvodnja	105
24.	MERSTEEL d.o.o. Centar metalurgije	Trgovina	
25.	MICHIELI-TOMIĆ d.o.o.	Prikupljanje sekundarnih sirovina	
26.	NCP Marine d.o.o.	Skladište	
27.	MATRAM d.o.o.	Skladište i distribucija	15
28.	PRISTAN d.o.o.	Skladište	3
29.	BA-COM d.o.o.	Skladište	5
30.	HALKION d.o.o.	Alkoholna pića	1

Turistička djelatnost je malo izražena, aktivna je samo kroz ljetne mjesec u godini. Od postojećih turističkih kapaciteta na području Općine Dicmo su Vila Suzana, Vila Ivana, Vila Moj mir i Sunshine. U 2013. godini broj turističkih noćenja iznosio je 2077 noćenja (podatak Turističke zajednice Sinj).

Eksploatacijske zone

Eksploatacija kamena vrši se na području Čemernice, Križica i Sičana.

5 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE DICMO, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

5.1 Analiza stanja gospodarenja otpadom na području Općine Dicmo

5.1.1 Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje otpada

Organizirani način prikupljanja, odvoza i odlaganja otpada postoji na cjelokupnom području Općine Dicmo. Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada vrši tvrtka Čistoća Cetinske krajine d.o.o. (bivša tvrtka Vodovod i čistoća d.o.o.- Sinj) na službeno odlagalište „Mojanka“, Sinj.

Sakupljanje otpada

Tvrtka Čistoća Cetinske krajine d.o.o. obavlja organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada koje nastaje u kućanstvu, te gospodarskim djelatnostima.

Prikupljanje komunalnog otpada na području Općine Dicmo obavlja se u kontejnerima zapremnine 1100 litara. Na cijelom području Općine raspoređeno je ukupno 164 kontejnera za komunalni otpad.

Glomazni otpad sakuplja se u kontejnerima zapremnine 7 m³. Na području Općine raspoređeno je ukupno 5 kontejnera za glomazni otpad, te se godišnje izvrši oko 26 pražnjenja istih. U *tablici 2.* prikazan je broj stanovnika po naseljima, te način sakupljanja otpada.

Tablica 2. Broj stanovnika u Općini i način sakupljanja otpada

RB	NASELJE	BROJ STANOVNIKA*	BROJ OBJEKATA - VIKEND KUĆA	BROJ KONTENJERA ZA KOMUNALNI OTPAD** (1100 L)	BROJ KONTENJERA ZA GLOMAZNI OTPAD**
1.	Ercegovci	143		6	1 (kod groblja)
2.	Kraj	514		46	1 (kod pekare)
3.	Krušvar	490		24	2 (kod groblja i kod Lokve Botić)
4.	Osoje	388		15	1 (kod groblja)
5.	Prisoje	643		36	0
6.	Sičane	502		32	0
7.	Sušci	122		5	0
	Ukupno:	2802	1359	164	5

*Izvor: DZS, 2011.

**Izvor: Podaci od komunalnog redara Općine Dicmo

Prijevoz otpada

Odvoz otpada vrši komunalna tvrtka Čistoća Cetinske krajine d.o.o. iz Sinja. Jedan put tjedno sakuplja otpad iz kontejnera za komunalni otpad s područja Općine te ga odvozi na službeno odlagalište „Mojanka“, dok se glomazni otpad odvozi prema potrebi, u prosjeku 26 puta godišnje. U *tablici 3.* prikazan je vozni park i broj zaposlenika u komunalnoj tvrtki.

Tablica 3: Vozni park i uposleni u komunalnoj tvrtki Čistoća Cetinske krajine d.o.o.

NAZIV I ADRESA KOMUNALNE TVRTKE	BROJ UPOSLENIH UKUPNO (TERENACA)	BROJ VOZILA I VRSTA
Čistoća Cetinske krajine d.o.o. Put Pazara 3, 21 230 Sinj	70(40)	<ul style="list-style-type: none"> - 5 specijalnih vozila za odvoz otpada (zapremnine 10 - 15 m³) - 1 specijalno vozilo za odvoz papira - 2 samopodizača kontejnera – otvorenog tipa (zapremnine 3 m³) - 1 kombi otvorenog tipa za skupljanje krupnog otpada - 1 cisterna za vodu

Zbrinjavanje otpada

Sakupljeni otpad odlaže se na službeno odlagalište „Mojanka“. Količine otpada se ne važu, već procjenjuju. Odlagalište „Mojanka“ se nalazi na 6 km južno od Sinja u neposrednoj blizini magistralne ceste Sinj-Split udaljeno od magistralne ceste 200 m, a na lokalitetu Kukuzovac. Odlagalište je vrtača proširena s platoom obrasla makijom i crnogoričnom šumom. Najbliže naselje je 800 m istočno od odlagališta. Nalazi se u kršu. Odlagalište je pod upravom tvrtke Čistoća Cetinske krajine d.o.o., a vlasnik zemljišta su Hrvatske šume. Otpad se nabija i prekriva zemljom svakodnevno. Odlagalište je ograđeno i čuvano 24 sata. Postoji struja i telefon na lokaciji. Vršiti se dezinfekcija i deratizacija 2 x godišnje i vodi se očevidnik. Monitoring vode, zraka i buke se ne provodi. Od pratećih objekata tu su objekt za zaposlene, porta i garaža za vozila. Na odlagalištu radi traktor gusjeničar sa utovarnom lopatom i utovarivač (Torpedo). Odvoz vrši tvrtka Čistoća Cetinske krajine d.o.o.. Početak odlaganja je 1968. godine, na površini od 4,5 ha. Odloženo je oko 400 000 t otpada. Godišnje se odlaže oko 16.500 t otpada. Na odlagalištu se odlaže komunalni i industrijski otpad ali i velika količina (više od 3,0 t dnevno) životinjskog otpada iz klaonica i stočnih farmi sa Sinjskog područja.

Stalni neugodni mirisi glavni su uzrok povremenog protivljenja obližnjih naselja daljem dovoženju otpada.

Prema Strategiji gospodarenja otpadom (NN 130/05) sva odlagališta je bilo potrebno sanirati i zatvoriti najkasnije do 2011. godine.

Kako županijski centar za gospodarenje otpadom u Lećevici još uvijek nije u funkciji, a njegovo otvaranje neće biti moguće u narednih nekoliko godina, za zbrinjavanje komunalnog otpada Općine i dalje će trebati koristiti postojeće odlagalište.

Sukladno dopunama i izmjenama Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, ostavljena je mogućnost da se gradska i općinska odlagališta koriste do otvaranja županijskih centara za gospodarenje otpadom.

5.2 Ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Dicmo

Zbrinjavanje komunalnog otpada, a i otpada posebnih kategorija, nedovoljno je riješeno te je potrebno uspostaviti organizirani sustav **PREVENCIJE-IZBJEGAVANJA-ADEKVATNE OBRADE I ZBRINJAVANJA**.

Osnovni cilj je uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom što podrazumijeva potpuni nadzor toka otpada od mjesta njegovog nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja.

Tijekom postupanja s otpadom, treba primijeniti odgovarajuću hijerarhiju. U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to kako slijedi:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

S obzirom na navedeno na području Općine Dicmo zatečeno je slijedeće stanje:

- ne provode se mjere u sprječavanju nastanka otpada na mjestu nastanka (specifična količina otpada koja nastaje po stanovniku, cca 620 kg/st.god.)
- ne provodi se odvojeno sakupljanje otpada, iskoristivi dio komunalnog otpada završava na odlagalištu (papir, plastika, metal, staklo, tekstil....)
- nije izrađena potrebna infrastruktura za gospodarenje otpadom (reciklažna dvorišta, zeleni otoci)
- ne provodi se recikliranje otpada
- ne provode se postupci uporabe otpada
- sav otpad se odlaže na neuređeno odlagalište „Mojanka“
- količine prikupljenog otpada se ne važu, već procjenjuju
- naplata sakupljanja otpada vrši se paušalno (45 kn + PDV po domaćinstvu)
- ne provodi se edukacija stanovništva o održivom gospodarenju otpada

5.3 Ostvarivanje ciljeva gospodarenja otpadom

Sukladno Zakonu jedinice lokalne samouprave dužne su na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom (čl. 23. st.4.).

Općina Dicmo izvršit će zakonsku obvezu osigurajući na svom području provedbu slijedećih stavki na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada

- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
- provedbu usvojenog Plana gospodarenja otpadom Općine Dicmo
- provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti na svom području
- provedbu akcija prikupljanja otpada

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjavanje jedne ili više gore navedenih obveza. Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada (čl. 28.).

Sukladno čl. 29. Zakona uvedena je poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada kao mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave. U suprotnom, jedinica lokalne samouprave je obveznik plaćanja naknade koja se uplaćuje u korist Fonda radi sufinanciranja odvojenog sakupljanja otpada.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada
- najmanju učestalost odvoza otpada prema području
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu
- područje pružanja gore navedenih javnih usluga
- odredbe propisane uredbom iz čl.29. st.10. Zakona
- opće uvjete ugovora s korisnicima

Po donošenju odluke predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave. Iznos jedinične naknade za litru, odnosno kilogram otpada utvrđuje odlukom davatelj usluge po ishodu suglasnosti izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave (čl.30.)

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura (čl.35.):

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini
- obavještanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada obavlja služba nadležna za komunalni red jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: komunalni redar) na sljedeći način (čl.36.):

- mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada koje uključuju:
 - uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu
 - uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada
 - provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada
 - druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave

- mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš:
 - radi provedbe ovih mjera komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).

Jedinica lokalne samouprave dužna je podatke o odbačenom otpadu mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je, temeljem izvješća iz gornje točke donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

Način provedbe gore navedenih mjera uređuju se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Sukladno čl. 39. jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

6 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

6.1 Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada

Tijekom 2012. godine na odlagalištu „Mojanka“ odloženo je **1.848 t** komunalnog otpada, a tijekom 2013. godine **1.742 t**. Količine su procijenjene, budući na odlagalištu nema vage. U *tablici 4.* prikazane su sakupljene količine otpada po mjesecima za 2012. i 2013. godinu. Odvozom otpada obuhvaćena su sva naselja u Općini.

Tablica 4: Prikupljena masa otpada po mjesecima za 2012. i 2013. god.

MJESEC U GODINI	MASA PRIKUPLJENOG OTPADA (t)	
	2012.	2013.
siječanj	155	145
veljača	121	131
ožujak	151	137
travanj	150	142
svibanj	162	146
lipanj	158	149
srpanj	161	153
kolovoz	169	159
rujan	163	147
listopad	153	144
studeni	154	142
prosinac	151	147
UKUPNO	1.848	1.742

Kako se na odlagalištu „Mojanka“ ne provodi ispitivanje sastava otpada u *tablici 5.* prikazan je sastav komunalnog otpada, prema Planu gospodarenja otpadom RH.

Tablica 5: Prikaz prosječnoga godišnjeg sastava komunalnog otpada (PGO RH)

KOMPONENTA OTPADA	UDIO (%)
Kuhinjski i biootpad	43,1
Papir, i karton	19,6
Koža i kosti	3,0
Drvo	1,3
Tekstil	7,8
Staklo	6,6
Metali	4,1
Inertni	1,5
Plastika	11,6
Guma	0,9
Posebni	0,4

Dnevna količina otpada koju proizvede stalni stanovnik dana je u *tablici 6.*

Tablica 6. Specifična količina otpada po stalnom stanovniku

SPECIFIČNA KOLIČINA OTPADA	DNEVNA KOLIČINA NASTALOG OTPADA (kg/dan)
Po stalnom stanovniku	1,7

6.2 Prognoze količina otpada za razdoblje od 2014. – 2019.

Zbog ne postojanja vage na odlagalištu ne može se utvrditi količina odloženog otpada. Kao bazu za proračun koriti se procijenjena količina otpada za 2013. god.

Procijenjena količina komunalnog i proizvodnog neopasnog otpada radi se na temelju sljedećih podataka i pretpostavki:

- organiziranim prijevozom obuhvaćeno je stanovništvo na području Općine što čini oko **2 802** stanovnika.
- obuhvaćenost stanovnika prikupljanjem otpada je 100 %
- broj stanovnika se neće bitno mijenjati
- količina otpada se povećava za 2% godišnje (temeljem Strategije gospodarenja otpadom RH NN 130/05) utemeljene na povećanju standarda

Procjena količine otpada za razdoblje od 6 god. dana je u *tablici 7.*

Tablica 7. Procjena količina otpada koja će od 2014. do 2019. godine nastajati na području Općine Dicmo

GODINA	KOLIČINA ODLOŽENOG KOMUNALNOG OTPADA U POJEDINOJ GODINI (t)	KUMULATIVNA KOLIČINA ODLOŽENOG OTPADA (t)
2013.	1.742,00	1.742,00
2014.	1.776,84	3.518,84
2015.	1.812,38	5.331,22
2016.	1.848,62	7.179,84
2017.	1.885,60	9.065,44
2018.	1.923,31	10.988,75
2019.	1.961,77	12.950,52

Navedene količine predstavljaju potencijal otpada na navedenom području, tj. osnovnu struju otpada bez njenog razdvajanja na određene podsustave gospodarenja otpadom, kao npr. primarne reciklaže.

6.3 Odvojeno sakupljanje otpada

Izdvajanje korisnih komponenti iz toka miješanog komunalnog otpada (papir, staklo, metal, pet ambalaža, organski otpad, plastika i sl.) i njihova priprema za ponovno korištenje u proizvodnom procesu naziva se reciklaža. Primarno odvajanje navedenih sastavnih dijelova komunalnog otpada trebalo bi započeti već u domaćinstvima, odnosno na mjestu samog nastanka otpada. Nažalost na razini Općine ne provodi se razvrstavanje otpada. Izgradnjom reciklažnih dvorišta i zelenih otoka uspostavio bi se sustav odvojenog sakupljanja otpada (papir, plastika, staklo, metal, tekstil i sl.) te na taj način iz ukupne mase komunalnog otpada izdvojile bi se posebne vrste otpada tj. oni iskoristivi materijali koji se dalje mogu plasirati kao vrijedne sirovine za stvaranje novih proizvoda ili proizvodnju energije. Cilj je smanjiti ukupnu količinu otpada koji opterećuje potencijalno kvalitetno obradivo zemljište općine te predstavlja velik ekološki problem koji ugrožava kakvoću podzemnih voda, tla i okolnog zraka ukoliko se odloži na odlagalište. Istovremeno, taj odbačeni otpad je izvor ekonomskog interesa pravnoj osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom koja ga zbrinjava na legalan i ekološki prihvatljiv način rasterećujući prirodne resurse općine.

6.4 Odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada

Odlaganje komunalnog otpada vrši se na odlagalištu „Mojanka“. Kako se otpad ne razvrstaje, na odlagalištu se odlaže i biorazgradivi otpad. Otpad se nabija i prekriva inertnim materijalom. Na istom odlagalištu odlaže se i otpad s područja gradova Sinja i Trilja, te općina Otoka i Hrvaca. Odlaže se komunalni i industrijski otpad od 1968. god. U *tablici 8.* prikazane su ukupne godišnje količine odloženog otpada sa cijelog

područja (Sinj, Trilj, Otok, Hrvace, Dicmo) na odlagalištu „Mojanka“. Količine su procijenjene, jer se ne vrši vaganje otpada.

Tablica 8. Godišnje ukupne količine otpada odloženog na odlagalištu „Mojanka“

GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
2012.	30.242
2013.	26.340

6.5 Ostvarivanje ciljeva

Sukladno čl. 24. st.1. Zakona najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.,
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.,
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Sukladno čl. 25. st. 1. i 2. Zakona najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj iznosi:

- 1.710.000 tona do 31. prosinca 2013.
- 1.410.000 tona do 31. prosinca 2014.
- 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
- 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
- 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

Zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017.

Sukladno čl.54. st.2. Zakona do 1. siječnja 2015. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Sukladno čl. 55. st.1. Zakona do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

Sukladno čl.55. st.2. Zakona do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada,

isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Obveze odvojenog sakupljanja otpada i pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i uporabu definirane Zakonom postavljeni su na razini države no sasvim je izvjesno da će iste odnosno približno iste obveze biti postavljene i za jedinice lokalne samouprave, ovisno o njihovim mogućnostima i stanju postojećeg stupnja odvojenog prikupljanja otpada.

7 PODATCI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

7.1 Podatci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na razini Općine osim neusklađenog odlagališta „Mojanka“ i mjesta za prikupljanje komunalnog i glomaznog otpada ne postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom.

S toga je potrebno postaviti zelene otoke za odvojeno prikupljanje iskoristivih komponenti komunalnog otpada (papir, plastika, staklo) te problematičnih komponenti komunalnog otpada (lijekovi, baterije) i izgraditi reciklažna dvorište (RD) za prikupljanje svih odvojeno prikupljenih komponenti komunalnog otpada, glomaznog otpada te posebnih kategorija otpada (biootpad, otpadne gume, otpadna ulja..) te građevinskog otpada.

Odlagalište „Mojanka“ biti će u upotrebi do izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom. Županijski centar za gospodarenje otpadom planira se izgraditi u Lečevici.

Za početak predviđena tehnologija rada županijskog centra je mehaničko-biološka obrada komunalnog otpada uz odlaganje izdvojenih i obrađenih, odnosno predobrađenih frakcija, a zatim bi se išlo prema termičkom iskorištavanju predobrađene gorive frakcije (bala).

Oprema i objekti za prihvatanje iskoristivog otpada ili otpada kojeg se predlaže zbrinuti u županijskom centru su:

- zeleni otoci - posude/kontejneri za ambalažni otpad
- reciklažna dvorišta
- objekti za skupljanje glomaznog otpada (RD i mini RD)
- objekt za predobradu ili obradu glomaznog otpada
- objekti za skupljanje građevinskog otpada (RD i mini RD)
- objekt za predobradu ili obradu građevinskog otpada
- objekti kompostana za sakupljeni biootpad
- sabirna mjesta za životinjski otpad

Uz navedeno treba osigurati suradnju trgovina tvrtki za skupljanje, obradu i promet sekundarnih sirovina radi preuzimanja određenih komponenti otpada (ambalažni otpad, i sl).

7.2 Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Divlja odlagališta osim što ukazuju na još nedovoljno razvijenu ekološku svijest ljudi i nedostatak infrastrukturnih objekata za gospodarenje otpadom, predstavlja i iznimno veliku opasnost za okoliš i to prvenstveno zbog potencijalnog izvora onečišćenja tla i voda. Stoga su divlja odlagališta rane u krajobrazu i mogući izvori zaraza te „krivci“ za mnogobrojne požare u ljetnim mjesecima. Na području Općine Dicmo bilo je par manjih divljih odlagališta koja su uspješno sanirana. Odlagališta su nastala uz neku od nerazvrstanih asfaltiranih cesta (lokacija Stubli i Sičane) ili kao lokacija Rogulji koja je nastala iza istoimenog mjesta uz jednu od napuštenih ruševnih kuća. Stanovnici obližnjih naselja su godinama dovozili svoj komunalni i glomazni otpad, i to većinom na lokacije gdje je olakšan pristup osobnim vozilima, te na taj način devastirali navedene lokacije.

Na odlagalištima je prevladavao komunalni i građevinski, te metalni i glomazni otpad.

Tablica 9. Popis divljih odlagališta i količina odloženog otpada

DIVLJA ODLAGALIŠTA	LOKACIJA	KOLIČINA ODLOŽENOG OTPADA (m ³)
Stubli	KO Prisoje	2500
Rogulji	KO Kraj	50
Sičane-Kraj	KO Kraj i Sušci	500

Odlagališta su se sanirala premještanjem odloženog otpada na obližnje aktivno odlagalište „Mojanka“ na području Kukuzovac. Metalni otpad s divljih odlagališta se izdvojio, prešao na samim odlagalištima, te iskoristio kao sekundarna sirovina.

Po završetku odvoza odbačenog otpada pristupilo se završnom uređenju sanirane površine, njenom planiranju pri čemu se na pojedinim mjestima dovukla dostatna količina zemlje što će pospješiti ozelenjivanje novonastale površine autohtonim raslinjem.

Nadzorom područja od strane komunalnog redara i dobrom suradnjom sa stanovnicima spriječilo se nekontrolirano bacanje otpada, te na području Općine ne postoje divlja odlagališta.

Na slijedećim slikama prikazana su divlja odlagališta prije i poslije sanacije, te postavljena tabla o zabranjenom odlaganju otpada.

Slika 2. Pogled na odlagalište „Stubli“ prije sanacije

Slika 3. Pogled na odlagalište „Stubli“ poslije sanacije

Slika 4. Pogled na odlagalište „Rogulji“ prije sanacije

Slika 5. Pogled na odlagalište „Rogulji“ poslije sanacije

Slika 6. Pogled na odlagalište „Sičane-Kraj“ prije sanacije

Slika 7. Pogled na odlagalište „Sičane-Kraj“ poslije sanacije

Slika 8. Tabla „Zabranjeno odlaganje otpada“

8 PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Nakon sanacije divljih odlagališta na području Općine ne postoje lokacije odbačenog otpada. Komunalni redar jednom tjednom obilazi teren i vrši skupljanje mogućeg nepropisno odloženog otpada u kombi, te odvoz istoga na odlagalište „Mojanka“. Također isti postupak se provodi po dojavi stanovnika o nepropisno odloženom otpadu.

9 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRIJEČAVANJA NASTANKA OTPADA UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

9.1 Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada

1) PRIORITETNO

U Općini Dicmo potrebno je uspostaviti sustav organiziranog rasporeda odgovarajućih spremnika/posuda/kontejnera - **zelenih otoka** za odvojeno skupljanje osnovnih skupina otpada:

- zeleni otoci na ključnim mjestima u naseljima, prema Planu gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije predviđeno je postavljanje 5 zelenih otoka u Općini Dicmo.

PRIORITETNA MJERA koju treba realizirati.

- Za ostala naselja Općine Dicmo omogućiti odvojeno prikupljanje komunalnog otpada putem PVC vreća ili kanti ovisno o potrebi pojedinog domaćinstva.
- U cilju smanjivanja nastale količine otpada uvesti naplatu otpada po količini nastalog otpada kao jedna od mjera kojom bi se potaknulo stanovnike Općine na samostalno odlaganje komponenti otpada koje se mogu ponovo koristiti putem zelenih otoka, reciklažnih dvorišta ili posebnih PVC vreća.
- U cilju smanjivanja nastale količine otpada potaknuti stanovnike da kuhinjske ostatke iz domaćinstava te različiti vrtni otpad kompostiraju u vlastitim vrtovima.
- Riješiti zbrinjavanje zelenog otpada nastalog iz vinograda, maslinika i voćnjaka kao i s javnih površina. Za zbrinjavanje drvene mase razmotriti u dogovoru sa susjednim gradovima i općinama nabavu drobilice za drvenu masu.

2) PRIORITETNO

U Općini Dicmo treba osigurati prostor za izgradnju najmanje jednog **reciklažnog dvorišta (RD)**, sukladno Zakonu, koje će uključivati odgovarajuće spremnike i prostor za prikupljanje sljedećih skupina otpada (problematici otpad, otpadni papir, otpadni metal, otpadno staklo, otpadnu plastiku, otpadni tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, boje, deterdžente, lijekove, baterije i akumulatore, električnu i elektroničku opremu)

- **građevinski otpad** mora se prikupljati unutar navedenog reciklažnog dvorišta
- za **opasni otpad** iz kućanstava potrebno je omogućiti prikupljanje unutar RD-a radi smanjenja opasnosti ugrožavanja poljoprivrednih površina i okoliša općenito, naročito u pogledu zbrinjavanja otpadnih zaštitnih poljoprivrednih sredstava, njihove ambalaže, otpadnih lijekova, lakova, boja i otpadnih baterija i akumulatora.

3) TRAJNO!

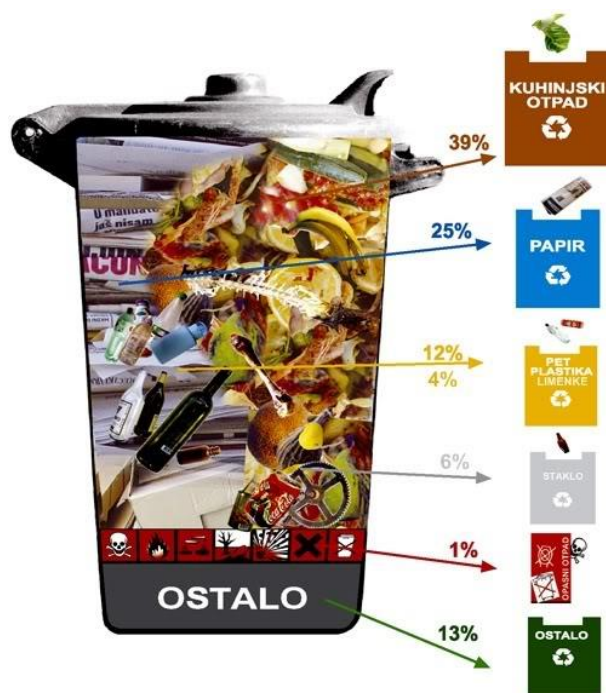
Usporedno s uspostavom zelenih otoka i reciklažnog dvorišta Općina je dužna vršiti **intenzivne edukacijske mjere** predložene ovim Planom.

4) NAKON IZGRADNJE ŽUPANIJSKOG CENTRA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Sanacija odlagališta „Mojanka“.

9.2 Zeleni otoci

To je mjesto na javnoj površini na kojem se nalazi jedna ili više posuda za prihvrat odvojeno sakupljenog materijala. Od korisnih komponenti sustavom odvojenog prikupljanja izdvajati će se papirnati i kartonski otpad, otpadni PET, staklo i metali, odnosno otpad koji u velikoj većini spada u ambalažni otpad. S obzirom na hrvatske propise određena količina tih komponenti će se prikupiti povratom ambalažnog otpada prema Pravilniku o ambalaži i ambalažnom otpadu u trgovinama.

Slika 9: Sastav otpada i mogućnost recikliranja

Sortiranje i recikliranje je jedini civilizirani i održivi način zbrinjavanja otpada. Oko 39% otpada je kuhinjski bio otpad, od toga se proizvodi bio gnojivo, mnogo vrijednije za poljoprivredne površine nego mineralna industrijska gnojiva, 25% otpada je papir, do 12% je plastičnog otpada, 6% stakla, 1% opasnog otpada i ostalog ima oko 13%

Stanovništvo samostalno odlaže otpadne materijale u navedene spremnike. Iz tog razloga u prvom redu potrebno je započeti s mjerama edukacije stanovništva i povećanjem svijesti o problemima vezanim za otpad. Spremnici moraju imati oznaku vrste i naziva ambalažnog otpada koji se u njima odlaže, uputu o načinu odlaganja, osnovne informacije o pravnoj osobi koja je odgovorna za pražnjenje spremnika.

Zeleni otoci se u pravilu sastoje od 4 spremnika različite boje, a moguće je dodati i jedan za baterije. U Republici Hrvatskoj su standardizirane boje spremnika, a karakteristične boje spremnika za komponente koje se planiraju izdvajati su prikazane u *tablici 10*.

To su spremnici za:

- papirnati i kartonski otpad
- otpadnu plastiku
- metalni otpad
- otpadno staklo

Tablica 10. Karakteristične boje spremnika za komponente koje se namjeravaju izdvajati

VRSTA KORISNE KOMPONENTE	KARAKTERISTIČNA BOJA
PET ambalaža	žuta boja
otpadni karton i papir	plava boja
metalna ambalaža	siva boja
stakleni otpad	zelena boja

Otpad se može izravno transportirati tvrtkama ovlaštenim za obradu ili odvoziti u reciklažno dvorište. Otpad će se tu sortirati i pripremiti za transport, ovisno o pojedinoj vrsti i prosljediti tvrtkama ovlaštenima za obradu. Predviđaju se spremnici od 400 do 1100 l za papir, staklo i metale i mrežasti spremnik od 400 do 600 litara za PET plastiku. Spremnik za iskorištene baterije bi bio manje zapremine (oko 50 l).

Slika 10. Izgled zelenog otoka

Proces postupanja s odvojeno prikupljenim papirnatim, plastičnim i metalnim otpadom sa zelenih otoka sadrži prešanje i baliranje, a staklo se samo može lomiti da se smanji volumen.

U **papirnat i kartonski otpad** koji se može odložiti u zelenim otocima spadaju:

- novine i časopisi
- prospekti, katalozi, bilježnice
- knjige i slikovnice
- papirnate vrećice, kartonske fascikle i kutije
- valoviti karton
- ostali papirni i kartonski predmeti bez plastičnih ili drugih materijala

Prilikom odvojenog odlaganja otpada u posude za ovu kategoriju otpada ne odlažu se:

- višeslojna, kompozitna ambalaža (neke vrste mlijeka, jogurta i sokova)
- foto papir
- zauljeni papiri
- ostali nepapirni materijali

Papir i karton kao sastavni dio komunalnog otpada treba odvajati u spremnike postavljene na području naselja da bi se smanjile ukupne količine otpada odloženog kao neiskoristivi miješani komunalni otpad na odlagalištu.

Staklo: dvije glavne skupine staklenih predmeta u širokoj primjeni su:

- staklene posude (boce, čaše,...)
- prozorsko staklo

U spremnike za staklo, moguće je odlagati prazne staklenke i boce svih boja bez zatvarača i čepova. Za potrebe recikliranja, čep i etiketa onečišćuju bocu te ih je potrebno odvojeno odlagati. Lomljenjem stakla se ostvaruje ušteda u odlagališnom prostoru jer se volumen smanjuje za više od 7 puta.

U spremnike se ne odlažu žarulje, porculansko ili keramičko posuđe, svjetiljke, armirano, kristalni i automobilsko staklo, bočice od lijekova. Prozorsko staklo moguće je zbrinuti kod staklara.

Staklo iz komunalnog otpada, dakle, treba, kao i sve kategorije otpada za koje je to izvedivo, izdvajati i odvojeno prikupljati na lokacijama zelenih otoka ili spremnika unutar reciklažnog dvorišta.

Metalni otpad se može podijeliti na:

- željezne metale (čelik, lim, lijev,...)
- obojene metale (aluminij, bakar, cink, olovo,...)

Posebnu kategoriju metalnog otpada čine aluminijska ambalaža za pakiranje piva i gaziranih pića pa se zato organizira posebno sakupljanje ove vrste otpadnog materijala. U spremnike je moguće odlagati prazne metalne doze - konzerve alkoholnih i bezalkoholnih pića, prazne konzerve prehrambenih proizvoda, metalne kraće cijevi, alat, čelične trake, metalne zatvarače i čepove od boca i staklenki. Doze i limenke od raznih vrsta sprejeva koji sadrže zapaljive, opasne i zabranjene tvari (lakovi za kosu, dezodoransi, boje u spreju i drugi slični spojevi) nije moguće odlagati u spremnike.

Povratna ambalaža - (**PET, aluminij**) otkupljuje se u trgovini Studenac, koja ima potpisan Ugovor s Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost o preuzimanju povratne ambalaže za koju se plaća naknada.

Plastiku koja ne pripada povratnom sustavu zbrinjavanja - ambalaža od alkoholnih pića, sokova, mlijeka, jestivog ulja, octa, deterdženta, omekšivača, šampona, kozmetičkih proizvoda, PVC folije, plastične vrećice itd. također je moguće odvojeno prikupljati u spremnicima, odvojeno po vrstama i ovisno o ponudi mogućih sakupljača/obrađivača ovih vrsta otpada, no za njih nije propisana mogućnost plaćanja naknade njihovim donosiocima.

Ako se radi o ambalaži opasnih tvari kao što su ljepila, smole za čišćenje, otapala, lijekovi, ambalažu je zajedno s preostalim sadržajem potrebno odvojiti u segment opasni otpad.

9.3 Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je određen prostor naselja opremljen spremnicima i posudama namijenjenim odvojenom privremenom skladištenju iskoristivih frakcija otpada. Ovdje bi stanovnici uvijek mogli na jednostavan i pristupačan način dobiti informacije o svim pitanjima postupanja tj. gospodarenja otpadom a naročito u pogledu smanjivanja količina i štetnosti vlastitog otpada kao i boljeg iskorištavanja otpada. Putem lokalnim sredstava obavješćivanja i aktivnosti same Općine, stanovništvo se obavještava o radnom vremenu reciklažnog dvorišta, popularizira odvajanje otpada, angažira mlada populacija u daljnjoj edukaciji starije, informira o vrstama otpada i sl.

Cilj odvojenog sakupljanja otpada iz kućanstava je smanjivanje ukupne količine otpada i otpada koji se neiskorišten odlaže na deponiju. Reciklažno dvorište mora udovoljavati određenim tehničko-tehnološkim uvjetima sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom:

- na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke: Reciklažno dvorište, skraćeni naziv trgovačkog društva ili obrta, broj upisa u očevidnik reciklažnih dvorišta i radno vrijeme
- potrebno je onemogućiti neovlaštenim osobama pristup otpadu
- mora biti natkriveno
- potrebno je onemogućiti dotok oborinskih voda na otpad, te onemogućiti istjecanje oborinske vode u slučaju da je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more
- građevina mora imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada, te mora biti lako periva
- mora biti opremljeno odgovarajućom vagom
- mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom
- na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postaviti upute za rad
- mora biti opremljeno s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada
- tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju
- skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekidnim nadzorom
- skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
 1. izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
 2. izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje,
 3. označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenja otpada, te u slučaju opasnog otpada, oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada
- skladište mora biti opremljeno prirodnom ventilacijom

- tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora se obavljati na način da se u slučaju izlivanja ili rasipanja tekućeg otpada spriječi da otpad dospije u okoliš ili sustav javne odvodnje otpadnih voda
- skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora biti opremljeno sekundarnim spremnikom kapaciteta od najmanje 110 posto kapaciteta najvećeg primarnog spremnika koji se nalazi na slijevnoj površini tog sekundarnog spremnika, odnosno 25 posto kapaciteta svih primarnih spremnika na istoj slijevnoj površini, a odvodi tekućine sa slijevne površine skladišta, ukoliko postoje, moraju biti povezani s nepropusnim kolektorom do spremnika za obradu otpadne vode
- tekući otpad nepodudarnih kemijskih svojstava (npr. otpadne lužine i kiseline, oksidansi, zapaljive kemikalije i dr.) ne smije se skladištiti jedan pokraj drugoga ili jedan iznad drugoga već se isti mora skladištiti u odvojenim prostorijama ili u istoj prostoriji ali u prostorima razdvojenim barijerom koja u slučaju istovremenog izlivanja ili rasipanja sprečava kemijske reakcije
- tehnološki proces skladištenja otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-A, H3-B i/ili H12 mora se obavljati u zatvorenom skladištu i odvojeno od drugog otpada

U reciklažnom dvorištu potrebno je osigurati spremnike za sve vrste otpada navedene u točki 9.1.

9.4 Izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

Stanovništvo Općine potrebno je kontinuirano educirati. Neke od metoda koje je moguće primijeniti su: radionice, predavanja, prezentacije, plakati, brošure, letci, oglasne ploče, lokalni mediji - lokalne novine, radio, školske udruge, priredbe s edukacijskim sadržajem i si.

Potrebno je provoditi edukaciju o:

- mjerama odvojenog prikupljanja i selekcije otpada
- mjerama sprečavanja odlaganja otpada na nezaštićeno tlo
- opasnostima ugrožavanja zdravlja pri neadekvatnom postupanju s otpadom
- ekonomskim i okolišnim prednostima recikliranja otpada
- mjerama, akcijama i poticajima koje treba na općinskoj razini poduzeti da bi se spriječilo nelegalno odlaganje otpada
- mjere pristupa i zadržavanja na odlagalištu
- važnost korištenja reciklažnog dvorišta, odnosno zelenih otoka
- način odlaganja otpada u reciklažnim dvorištima i otocima
- pravilnom korištenju energije i mjerama moguće uštede u domaćinstvima
- opasnostima odlaganja otpada opasnih svojstava u okolišu (stare baterije, ambalaža pesticida, ispiranje opreme od pesticida na nezaštićenim površinama, otpadne kemikalije i si.)
- potrebi većeg uključivanja komunalnog redarstva, inspekcije zaštite okoliša i sanitarne inspekcije u rješavanje problema u okolišu po pozivu mještana

- potrebi korištenja općine i komunalnog poduzeća, koncesionara kao info-servisa za sve upite o gospodarenju otpadom.

Potrebno je osigurati trajnu komunikaciju komunalnog redara sa sanitarnom inspekcijom i inspekcijom zaštite okoliša kako bi se spriječilo onečišćenje okoliša kemikalijama, neopasnim i opasnim otpadom. Sve registrirane privredne subjekte na području općine potrebno je nadzirati u smislu ispunjenja svojih obveza glede postupanja s otpadom i prijave onečišćujućih tvari u registar onečišćivanja okoliša.

Potrebno je organizirati akcije prikupljanja otpada od strane pravne i/ili fizičke osobe koja može u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpadom sukladno Zakonu koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja uz ishođenu suglasnog upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

10 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganja otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

Postupanje s otpadom na području Općine razvijati u skladu sa ciljem ostvarivanja integralnog koncepta gospodarenja otpadom, čije su osnove:

1. sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom
2. iskorištavanje vrijednih svojstava pojedinih vrsta otpada u materijalne svrhe
3. kontrolirano odlaganje ostatnog otpada
4. saniranje otpadom onečišćenog tla.

Gospodarenje otpadom je složen sustav s velikim brojem uglavnom međuzavisnih aktivnosti. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom sastoji se iz:

1. *Nastajanje otpada* - procjena količina koje nastaju i mogućnosti smanjenja nastajanja
2. *Izdvajanje i postupanje s otpadom* - uključuje sve aktivnosti odvojenog sakupljanja (u domaćinstvu i industriji) te općenito rada s otpadom do odlaganja u odgovarajuću posudu za skupljanje otpada
3. *Skupljanje otpada* - uključuje sve elemente sakupljanja otpada, prijevoza i pražnjenja vozila u pogonu za obradu sekundarnih sirovina, transfer stanici ili na odlagalištu
4. *Izdvajanje i obrada otpada* - uključuje obradu skupljenih materijala u centru (obrada otpada, aktivnosti u transfer stanicama, kompostiranje i spaljivanje u III. fazi);

5. *Prijevoz otpada* - uključuje prijevoz i pretovar iz manjih vozila u veću prijevoznu opremu, te prijevoz na duže udaljenosti, od pretovarne stanice do lokacije za obradu ili odlagališta;
6. *Konačna obrada i odlaganje* na odlagalištu. Za uspostavu cjelovitog sustava neophodno je vrednovanje funkcionalnosti, ekonomičnosti i međusobne veze svih navedenih faktora. Sustav se definira odabirom i primjenom postojećih tehnika i tehnologija te gospodarskih programa.

Sav opasni otpad mora se izdvajati iz toka komunalnog i drugih tipova neopasnog otpada, a posebne kategorije otpada odvojeno sakupljati.

11 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Na području Općine Dicmo potrebno je poduzeti slijedeće mjere prikupljanja komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada:

- uspostaviti sustav zelenih otoka
- realizirati objekte reciklažnog dvorišta
- povećavati efikasnost sustava odvojenog skupljanja te uvoditi nove načine skupljanja
- izgraditi kompostane za zeleni otpad sa javnih površina, te opremiti objekte sa bioreaktorima i započeti obradu biootpada iz domaćinstva
- provoditi projekte odvojenog skupljanje biootpada iz domaćinstva
- poticati tzv. kućne kompostere za kompostiranje biootpada u okućnicama gdje uvjeti njegove primjene to omogućuju (dvorišta i vrtovi)
- određenim aktivnostima povećati efikasnost odvojenog sakupljanja određenih komponenta otpada među kojima i otpadnog jestivog ulja

12 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Na području Općine Dicmo potrebno je poduzeti slijedeće mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada:

- uspostaviti sustav zelenih otoka
- realizirati objekte reciklažnog dvorišta
- zadržati postojeći način sakupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
- provoditi edukaciju i informiranje stanovništva o prednostima odvojenog sakupljanja otpada
- uvesti naplatu komunalne usluge skupljanja i odvoza otpada prema stvarnoj količini otpada

13 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Kako bi se provele propisane mjere ovog Plana potrebno je:

- izraditi elaborat kojim će se odrediti najpovoljnija mjesta za postavljanje zelenih otoka
- za izgradnju reciklažnog dvorišta odrediti najpovoljniju lokaciju sukladno Prostornom planu Općine Dicmo, te izraditi potrebnu prateću dokumentaciju (Idejni projekt za ishođenje lokacijske dozvole, Glavni projekt za ishođenje potvrde Glavnog projekta, Izvedbeni projekt za izvođenje radova)
- za sanaciju odlagališta „Mojanka“ provesti promjenu postojeće dokumentacije

Operater odlagališta je sukladno Zakonu o zaštiti okoliš, dužan ishoditi i okolišnu dozvolu kao uvjet za dobivanje dozvole za gospodarenje otpadom odnosno uvjet za dobivanje dozvole za rad samog odlagališta.

14 ORGANIZACIJSKE ASPEKTE, IZVORE I VISINU FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

U *tablici 11.* prikazani su izvori i procijenjena visina financijskih sredstava izražena u kunama za provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Tablica 11. Mjere, izvori i visine financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

RB	MJERA	IZVOR	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA (kn)
1.	Izrada elaborata kojim će se odrediti najpovoljnije lokacije zelenih otoka, te njihovo postavljanje	Općina Dicmo	100.000,00
2.	Izobrazno-informativne aktivnosti	Općina Dicmo	50.000,00
3.	Akcije prikupljanja otpada	Općina Dicmo	10.000,00
4.	Sanacija odlagališta „Mojanka“ i promjena prateće dokumentacije	Grad Sinj Grad Trilj Općina Otok Općina Hrvace Općina Dicmo Čistoća Cetinske krajine d.o.o. FZOEU EU fondovi	

5.	Izgradnja reciklažnog dvorišta i izrada prateće dokumentacije	Općina Dicmo FZOEU, EU fondovi	2.000.0000,00
----	---	--------------------------------------	---------------

15 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

U *tablici 12.* prikazani su rokovi i nositelji izvršenja mjera gospodarenja otpadom.

Tablica 12. Rokovi i nositelji izvršenja plana

RB	MJERA	ROK PROVEDBE	NOSITELJI IZVRŠENJA
1.	Izrada elaborata kojim će se odrediti najpovoljnije lokacije zelenih otoka, te njihovo postavljanje	2014.	Općina Dicmo
2.	Izobrazno-informativne aktivnosti	Kontinuirano u razdoblju od 2014. - 2019.	Općina Dicmo
3.	Akcije prikupljanja otpada	Kontinuirano u razdoblju od 2014. - 2019.	Općina Dicmo
4.	Sanacija odlagališta „Mojanka“ i promjena prateće dokumentacije	Kontinuirano u razdoblju od 2014. - 2019.	Čistoća Cetinske krajine d.o.o.
5.	Izgradnja reciklažnog dvorišta i izrada prateće dokumentacije	2016.	Općina Dicmo

16 ZAKLJUČAK

Općina Dicmo može provođenjem mjera navedenih u ovom Planu kao i Planu gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije preuzeti mjesto vodeće jedinice lokalne samouprave obzirom na provođenje ekološki prihvatljivih rješenja.

Županija ima interesa provesti svojevrsno ocjenjivanje razine ekološke osviještenosti i učinkovitosti pojedine jedinice lokalne samouprave krajem svake godine. Ocjenjivanje se može temeljiti na visini značaju i obimu provedenih projekata zaštite okoliša realiziranih na razini grada/općine (broj i uspješnost provedenih edukacijskih tribina u mjesnim odborima, broj i učinkovitost provedenih akcija čišćenja terena i ukazivanja na onečišćivače koji ne prate zakonsku regulativu, visini uloženi sredstava u **provođenje** mjera zaštite okoliša, od kojih mjere postupanja s otpadom odnosno gospodarenja iskoristivim materijalima predstavljaju značajan udio, aktivnost školskih i predškolskih ustanova u području ekologije, učinkovitosti provođenja mjera odvajanja otpada, uspostave reciklažnih dvorišta, smanjenju broja divljih deponija i smanjenju pojave nelegalnog postupanja na odlagalištima i sl.).

Općina mora biti nositelj i pokretač svih mjera predloženih Planom, Županijskim planom gospodarenja otpadom i Programom zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije te je odgovorna za učinkovitost provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine Dicmo. Načelnik je dužan, sukladno Zakonu, svake godine izraditi godišnje izvješće o provedbi Plana koje usvaja općinsko vijeće, te ga do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, podnijeti jedinici područne (regionalne) samouprave. Poglavitito mora sadržavati izvješće o provedbi obveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Nadležni županijski ured nadzire provedbu Plana i usvojena općinska izvješća dostavlja nadležnom Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (MZOIP) i Agenciji za zaštitu okoliša do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Ovaj Plan i Izvješća o izvršenju Plana objavljuju se u Službenom glasilu Općine Dicmo.

17 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Plan je izrađen u 2 (dva) istovjetna primjera.

Plan se čuva u Upravnom odjelu Općine Dicmo.

Plan stupa na snagu osmog dana od objave u "Službenom glasniku Općine Dicmo"

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE DICMO

KLASA:
URBROJ:
Dicmo,

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA
